

Valtuusto 08.12.2025 § 168

§ 168

Vuoden 2025 kolmas osavuositarkastus

Valmistelijat / lisätiedot:
Jyrkkä Maria

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto

1

merkitsee liitteenä olevan vuoden 2025 kolmannen osavuositarkastuksen sekä tulostavoitteiden toteumatiedot tiedoksi.

2

hyväksyy poikkeamat seuraavien kaupungin tulostavoitteiden toteutumisessa:

3.1. Toimintamenojen kasvua hillitään Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman ja talousarvion mukaisesti.

3.2. Investointien tulo-rahoitusaste nousee yli 100 % valtuustokauden aikana ja konsernin lainakanta kääntyy laskuun.

4.2. Yritystyöpaikkojen määrä Espoossa ja kasvukäytävillä kasvaa.

4.4. Espoo profiloituu Pohjoismaiden parhaana startup-yrittäjyyden ja kasvuyritysten sijaintikaupunkina, jota tukemaan kehitämme kasvuyrityskampanin yhdessä kumppaneiden kanssa.

4.6. Nuorisotyöttömyys alenee vuoden 2019 tasolle.

7.1. Espoon kotouttaminen on tuloksellista.

3

Hyväksyy seuraavat määrärahojen, tuloarvioiden ja tulostavoitteiden muutokset:

Valtuusto

1030 Kaupunginhallitus

tuloarvion lisäys 7 060 000 euroa

Elinvoiman tulosalue

1230 Liikunta ja urheilu

Määrärahan lisäys 100 000 euroa

1240 Työllisyyden tulosityksikkö

määrärahan lisäys 7 975 000 euroa.

Kasvun ja oppimisen toimiala

3000 Esikunta ja toimialan yhteiset

määrärahan lisäys 2 312 000 euroa

Kaupunkiympäristön toimiala

4001 Kaupunkitekniikan keskus

tuloarvion vähennys, yksityisrahoitteiset hankkeet 5 500 000 euroa

investointimäärärahan vähennys, yksityisrahoitteiset hankkeet 5 500 000 euroa

4200 Ympäristö- ja rakennusvalvontakeskus

tuloarvion vähennys 1 900 000 euroa

4400 Kaupunkiympäristön esikunta, toimialajohto

tuloarvion vähennys, maanmyyntivoitot 22 700 000 euroa

Tilapalvelut-liikelaitos

Tulostavoitteen alentaminen 2 100 000 euroa

Verorahoitus

Verotulot

tuloarvion vähennys 29 000 000 euroa

Valtionosuudet

tuloarvion lisäys 6 000 000 euroa.

4

merkitsee liitteenä olevan Espoon kaupungin konserniraportin ja PKS-omistajaohjausraportin tammi-syyskuu 2025 tiedoksi.

5

merkitsee tiedoksi Taloudellisesti kestävä Espoo –ohjelman väliraportin.

6

Tarkastuslautakunta esittää, että valtuusto merkitsee tarkastuslautakunnan lausunnon tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Valtuusto:

Kaupunginhallituksen ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

1. Vuoden 2025 kolmas osavuositarkastus

Asukasmäärän kasvu hidastunut viime vuodesta – jatkuu kuitenkin vahvana

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Espoon väestö kasvoi syyskuun loppuun mennessä 4 230 hengellä. Espoon väestömäärä oli ennakkotietojen mukaan syyskuun 2025 lopussa 325 170 henkeä.

Väestönkasvu on hidastunut hieman edellisvuosista, mutta jatkuu silti vahvana. Väestönkasvun jatkuessa alkuvuoden tapaan, tulee kokonaiskasvu tälle vuodelle olemaan n. 5 650. Suomen väestönkasvu keskittyy edelleen pääkaupunkiseudulle ja Espoon kasvu suhteessa moneen suureen kaupunkiin on voimakkainta. Viime vuodet Espoossa väestönkasvu on ollut poikkeuksellisen suurta ja tämän vuoden kasvuennuste on linjassa kaupungin pidemmän aikavälin väestöennusteen kanssa.

Työttömyyden kasvu jatkuu – kasvuvauhti hidastunut

Syyskuun 2025 lopulla työttömien osuus työvoimasta oli Espoossa 10,7 prosenttia eli 0,5 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuosi sitten. Koko maan työttömyysaste oli 11,4 prosenttia. Erityisesti pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut vuoden takaisesta. Pitkäaikaistyöttömiä oli 40,1 prosenttia eli 2 209 henkeä enemmän kuin vuosi sitten. Avointen työpaikkojen määrä on edelleen alhainen. Avoimia työpaikkoja oli 691, kun vuosi sitten vastaavana ajankohtana määrä oli 859.

Työttömyysetuusmaksujen ylitys kasvussa – toimintamenot kokonaisuutena pysyvät talousarviossa

Toimintatuottojen kokonaismääräksi arvioidaan 368,2 milj. euroa ja ne kasvavat viime vuodesta 13,3 milj. euroa eli 3,7 prosenttia. Toimintatuotot ovat kuitenkin jäämässä talousarviosta yhteensä 12,5 milj. euroa. Merkittävimpana tekijänä on maanmyyntitulot, joiden arvioidaan alittavan talousarvion n. 22,7 milj. eurolla. Lisäksi rakennuslupatuotot jäävät 1,9 milj. euroa talousarviosta. Maankäyttösopimustuottoja on ennustettu tuloutettavan 34 milj. euroa eli 5,5 milj. euroa alle muutetun talousarvion. Toimintatuottojen arvioidaan ylittävän mm. kotoutumisen laskennallisessa kuntakorvauksessa, varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuotoissa ja kulttuurin tuloissa. Osa kaupungin tulolylityksistä näkyy vastaavina ylityksinä myös toimintakuluissa.

Toimintakulujen kokonaismääräksi arvioidaan 1 447,4 milj. euroa ja ne ovat alittamassa talousarvion 10 milj. eurolla. Alituksesta huolimatta toimintakulut ovat kasvamassa viime vuodesta 7,8 prosenttia eli 105,3 milj.

euroa. Merkittävien toimintakulujen ylitys on työttömyysetuusmaksuissa, jotka ylittävät talousarvion lähes 10 milj. eurolla. Ylitysennuste on kasvanut edellisestä kuukausiraportista n. 2 milj. eurolla. Osa ennusteen kasvusta aiheutuu työttömyyden heikentyneestä tilanteesta ja osa Kelan takautuvasta laskutuksesta, jonka euromääräisistä vaikutuksista kaupunkia ei informoitu.

DigiOnen irtaantumisesta tulevat lisäkulut ovat n. 1,8 milj. euroa, mutta se vastaavasti pienentää muita hankkeelle varattuja ICT-kustannuksia. ICT-hankkeiden tarkentuneet aikataulut, konsernihallinnon avoimet vakanssit sekä rekrytointien viivästyminen pienentävät toimintakulujen kertymää kuluvalle vuodelle. ICT-hankkeiden aikataulumuutokset luovat vastaavasti painetta seuraavan vuoden määrärahoille.

Henkilöstökulut (ml. työvoimanvuokraus) ovat merkittävä osa toimintakuluista ja ne ovat kasvaneet vuoden aikana 5,8 prosenttia. Kasvu on pienentynyt kuluvalle vuoden aikana, mutta se on edelleen huomattava. Se on myös nopeampaa kuin asiakasmäärän tai palvelutarpeen kasvu. Kaupungin tulot, jolla palvelujen järjestäminen rahoitetaan, ei kasva yhtä voimakkaasti. Tästä syystä työvoimakustannuksiin ja niiden kehittymiseen on edelleen kiinnitettävä nykyistä enemmän huomiota sekä haettava ratkaisuja, joilla saavutetaan tasapaino suhteessa asiakasmäärän ja tulopohjan kehitykseen.

Talouden vaikea tilanne heikentää kunnallisverokertymää

Verorahoitusta (verot ja valtionosuudet) on tammi-lokakuussa kertynyt 1 099,2 milj. euroa. Verotuloja on kertynyt 720,3 milj. euroa, mikä on vain 10,2 milj. euroa enemmän kuin vastaavana ajankohtana viime vuonna. Samaan aikaan kaupungin ulkoiset menot ovat kasvaneet yli 60 milj. euroa viime vuodesta.

Kaupungin verotuloennustetta tehdessä huomioidaan valtiovarainministeriön verotuloennusteet ja Kuntaliiton verokehikon ennusteet.

Verokertymän ennustetaan jäävän yhteensä 29 milj. euroa talousarviossa arvioitua heikommaksi. Työllisyyskehitys on ollut heikkoa ja palkkatulojen arvioita on alennettu. Lopulliseen verokertymään vaikuttaa vielä marras- ja joulukuun verotilitysten suuruus, joita ei vielä ovk3:n laadinnan yhteydessä ole tiedossa.

Kunnallisveron toukokuun verotilityksissä huomioitiin vuoden 2024 ansio- ja pääomatuloverojen veronsaajien ryhmäosuuksien oikaisu, joka oli kunnille negatiivinen. Lisäksi verovuoden 2024 kunnallisveron oikaisu marraskuun tilityksessä on Espoolle 11,5 milj. euroa negatiivinen. Verovuoden 2024 verotuksen valmistuttua oikaistaan marraskuussa veronsaajien tilitykset vastaamaan oikeita maksuunpanomääriä. Oikaisujen sekä vuoden 2025 verotilitysten kertymän pohjalta ennustetaan kunnallisveron jäävän 32 milj. euroa talousarviossa arvioitua alhaisemmaksi.

Yhteisöverojen kokonaismäärä vaikuttaisi ennakkoverojen ja tilitysten kertymän pohjalta pysyvän viime vuoden tasolla. Ennustetta on korotettu ovk3:n yhteydessä 5 milj. euroa. Ennakkoveroissa voi tuki tapahtua nopeitakin muutoksia yritysten hakiessa loppuvuodesta muutoksia ennakkoverojensa määriin.

OKM:n valtionosuuden ennustetaan toteutuvan yhteensä 6 milj. euroa talousarviossa ennakoitua suurempana. Ennuste perustuu joulukuussa 2025 saatuun lopulliseen rahoituspäätökseen, joka oli 5 milj. euroa talousarviossa ennakoitua suurempi. Perusopetuksen valmistavaan opetukseen sekä lukiokoulutukseen saatavan rahoituksen kasvu vuodesta 2024 toteutuu suurempana kuin talousarviossa ennakoitiin.

Espoo verorahoitus on hyvin pitkälle valtionosuusriippuvainen. Yli 30 prosenttia verorahoituksesta koostuu valtionosuuksista, jotka eivät kehity samassa suhteessa verotulojen kanssa tai asukasmäärän ja siten palvelujen järjestämisen kanssa. Valtionosuudet kattavat myös vain osan palvelujen järjestämisen kustannuksista.

Toiminnan ja investointien rahavirran ennustetaan olevan 94,6 milj. euroa negatiivinen ja 17,4 milj. euroa talousarviota heikompi. Rahavirtaa heikentää ennustetut verotulojen ja maanmyyntitulojen alitukset ja lisäyksesitykset investointeihin. Lainanottovaltuutta ei tänä vuonna tulla käyttämään.

Rahoitustuotot nostavat tilikauden tuloksen talousarviotavoitteeseen

Tuloksen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisena, vaikkakin alhaisena eli 66,7 milj. euron tasolla. Rahoitustuottojen ennakoidaan toteutuvan n. 28,5 milj. euroa talousarviota parempana. Kaikkiaan rahoitustuottoja kertyy n. 55 milj. euroa. Huomioitavaa on, että ilman rahoitustuottoja kaupungin tulos olisi vain n. 12 milj. euroa.

Investointien kokonaismääräksi ennustetaan 379 milj. euroa. Toimitilahankkeissa on yksittäisissä hankkeissa poikkeamia tai siirtymisiä. Kokonaisuudessaan toimitilarakentamisen ennustetaan toteutuvan 6,4 milj. euroa talousarviota alhaisempana. Infrarakentamisessa yksityisrahoitteisten hankkeiden määrärahan ennustetaan jäävän 5,5 milj. euroa alle muutetun talousarvion. Määrärahalla toteutetaan Kaupunkirata-hankkeen yhteydessä Espoolle tulevia rakenteita Keran ja Leppävaaran alueille. Hankkeen ennuste on muuttunut, johtuen urakoitsijoiden aikataulullisista haasteista.

2. Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman toteutuminen

Taloudellisesti kestävä Espoo – tuottavuus ja sopeutusohjelman (TakE) tuottavuusennuste on vahvasti negatiivinen vuoden kolmannella kvartaalilla. Ohjelman ennustetaan alittavan vuoden 2025 vuositavoitteensa -31,9 milj. eurolla, ennusteen ollen 15,1 milj. euroa. Ennuste on heikentynyt 5,7 milj. euroa ensimmäisen kvartaalin ennusteesta. Vuodelle 2025 ohjelman tavoitteena on parantaa kaupungin tuottavuutta 47 milj. euroa (sis. menovähennykset ja tulolisäykset).

Ennusteen painaa pakkaselle haaste myydä kaupungin ydintehtävien ulkopuolelle jäävät toiminnot/yhteisöt, josta tavoitteena on saada kuluvana vuonna tulolisäystä 25 milj. euroa. Tämän ei ennusteta toteutuvan.

Ennustetta painavat alas myös vaikeudet maanmyyntivoiton tavoitetason nostamisessa takaisin 60 milj. euron tasolle 2023–2025 (poikkeama -1,8 milj. euroa) ja joukkoliikenteen kustannusten alentamisessa (poikkeama -2,0 milj. euroa).

Positiivisesti vuosiennusteeseen vaikuttavat euromääräisesti eniten toimenpiteet, jotka liittyvät maanvuokratuottojen kasvattamiseen vuosina

2023–2025 (ylitys 2,2 milj. euroa) ja konserniyhteisöihin kertyneen ylijäämän tai omaisuuden tulouttamiseen kaupungille (ylitys 0,5 milj. euroa). Varhaiskasvatuksen reaaliaikaisen läsnäoloseurannan ennustetaan parantavan tuottavuutta ja vuositavoitteen ylitystä 0,4 milj. euroa.

On kuitenkin syytä huomioida, että ennusteessa näkyvät suuret yksittäiset euromääräiset erät eivät pääosin johdu varsinaisesta toiminnan tuottavuuden paranemisesta. Ne perustuvat kertaluonteisiin toimenpiteisiin ja tuloeriin, joihin kaupungilla on rajallinen suora vaikutus. Tämä korostaa tarvetta pysyvämmille ja rakenteellisemmille tuottavuustoimille.

3. Kaupungin tulostavoitteet 2025

Vuodelle 2025 on asetettu yhteensä 26 kaupunkitasoista tulostavoitetta. Tässä vaiheessa tulostavoitteista 12 arvioidaan toteutuvan. Viiden tulostavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain ja kuuden tulostavoitteen osalta havaitaan poikkeamia. Kolmen tulostavoitteen osalta toteutumista ei voida vielä arvioida.

Tilanne ei ole juuri muuttunut edellisestä osavuositarkastuksesta. Poikkeamia havaitaan erityisesti talouden ja investointien osalta. Samanaikaisesti työttömyys ja yritystyöpaikkojen kehitys on jatkanut huonoa kehityssuuntaa. Muutoksia tulostavoitteiden toteutumisen osalta on vain hiilineutraalius tavoitteen osalta, jossa asukaskohtaiset päästöt ovat jo kahdeksatta vuotta peräkkäin pääkaupunkiseudun pienimmät. Hiilineutraali Espoo 2030 -tiekartan päivitetty päästöskenaariot osoittavat, että nykyisillä toimilla Espoo on pääsemässä vuoteen 2030 mennessä noin 60 prosentin kokonaispäästöjen vähennykseen tavoitellun 80 prosentin vähennyksen sijaan. Tavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain, mutta kokonaistavoitteen saavuttamista tulee arvioida välitarkastelun yhteydessä.

Useamman (65 %) tavoitteen arvioidaan toteutuvan tässä vaiheessa vähintään osittain. Esimerkiksi varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen työvoiman saatavuudessa ja työhyvinvoinnissa on nähty parannusta. Lasten ja nuorten harrastamisen osalta tulokset ovat hyvät, mutta on huomattava, että kysely on kohdistunut eri alueelle kuin viime kerralla. Luontoviisas Espoo -tiekartta on hyväksytty ja työ luonnon monimuotoisuuden eteen edistyy. Rakentamisen lupien käsittelyaikojen mittaamisessa on tietojärjestelmämuutoksesta johtuen häiriö, mutta uuden rakentamislain aikaisten asuinrakennusten uudisrakennuslupien osalta tilanne on hyvä. Oppimistulokset ovat Espoossa edelleen hyvät, kun esimerkiksi valmistuneista ylioppilaista yli 64,5 %:lla on valtakunnallista keskiarvoa korkeampi kaikkien kokeiden keskiarvo.

4. Espoon kaupungin konserniraportti

Espoon kaupungin konserniraportti sisältää Espoo-konsernin merkittävimpien yhteisöjen toimintaan ja talouteen liittyvät olennaiset tiedot omistajatavoitteiden näkökulmasta. Tammi-syyskuun 2025 raportti sisältää tavoitteiden ja talouden toteumatiedot vuoden 2025 kolmelta ensimmäiseltä vuosineljännekseltä sekä ennusteen vuositason toteumasta.

Valtuusto on päättänyt vuoden 2025 talousarviossa Espoon kaupungin konserniyhteisöille yhteensä 29 tulostavoitteesta. Vuoden 2025 kolmannen kvartaalin toteumassa tavoitteiden arvioidaan toteutuvan suunnitellusti 18 tavoitteen osalta ja yhden tulostavoitteen arvioidaan jäävän kokonaan

toteutumatta. Kokonaan toteutumatta jääväksi arvioitu tavoite liittyy Espoon Asuntojen asuntotuotannon aloituksiin. Kymmenen tulostavoitteen kohdalla toteutumisessa on epävarmuutta.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) tiedot esitetään tarkemmin erillisellä PKS-omistajaohjausraportilla.

5. Talousarviomuutokset

Käyttötalous

Valtuusto/kaupunginhallitus

Kotoutumisen laskennallinen korvaus maksetaan kotoutumislain 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä kotoutumislain 61 §:n mukaisesti kotoutumislain 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetun henkilön vastaanottamisesta, osaamisen ja kotoutumisen palveluntarpeen arvioinnista, kotoutumissuunnitelman laatimisesta, ohjauksesta, neuvonnasta sekä monikielisen yhteiskuntaorientaation, kotoutumiskoulutuksen, tulkitsemisen ja muiden kotoutumista edistävien palveluiden järjestämisestä.

Laskennallinen korvaus maksetaan kunnalle automaattisesti ilman erillistä hakemusta. Vuoden 2025 alusta laskennallisiin korvauksiin on kansainvälistä suojelua saavien osalta sisällytetty kotoutumiskoulutuksen kustannukset. Myös aiemmin todellisten kustannusten mukaan haetut tulkitsemisen kustannukset sisältyvät nykyisin laskennallisiin korvauksiin. Lisäksi kuntapaikan saaneiden ukrainalaisten määrä on kasvanut ja Espoo saa heistä laskennallisia korvauksia.

Espoolle maksettava laskennallinen korvaus on kasvanut edellisvuodesta hieman yli 5 milj. euroa (102 %) ja tulee olemaan vuonna 2025 noin 10 milj. euroa.

Vuoden 2025 talousarviossa laskennallisiin kuntakorvauksiin on varattu 2 940 000 euroa. Laskennallisen korvauksen perusteet ja maksatus ovat uuden kotoutumislain myötä muuttuneet. Korvaustason arviointi vuoden 2025 talousarviota valmisteltaessa oli muutoksien takia vaikeasti ennakoitavissa. Muutoksien takia korvauksia kertyy enemmän ja vuoden 2025 laskennallisen kuntakorvauksen tuloja esitetään korotettavan 7 060 000 euroa.

Työllisyyden tulosityksikön työttömyysetuuksien ennakoidaan ylittyvän 9,9 milj. eurolla, vuoden 2025 toteumaennuste on 48,7 milj. euroa. Työmarkkinatuen ylitysennuste on 8,1 milj. euroa, peruspäivärahan noin 0,6 milj. euroa ja ansiopäivärahan 1,2 milj. euroa. Työttömyysetuuksien ylitys johtuu pitkäaikaistyöttömyyden kasvusta, joka on 40 prosenttia edellisen vuoteen verrattuna. Työttömyyden pitkittyessä myös kunnan rahoitusvastuu kasvaa. Työttömyysetuuksien ylitystä pystytään kattamaan osittain tulosityksikön muusta toiminnasta. Määrärahaan esitetään yhteensä 7 975 000 euron korotusta.

Liikunnan ja urheilun tulosityksikössä Ressu resurssivarausjärjestelmän kaupungin sisäinen järjestelmäpalvelujen veloitus on vuoden 2025 alusta mennyt Liikunnan ja urheilun tulosityksiköltä. Talousarviossa ja käyttösuunnitelmassa erä oli kuitenkin budjetoitu Tilapalveluille. Korjataan Ressun 100 000 euron määräraha Tilapalveluilta Liikunnalle.

Kasvun ja oppimisen esikunnan ja yhteisten menomäärärahoihin ennustetaan yhteensä 2 312 000 euron ylitystä. DigiOne irtautumiskorvaus 1,8 milj. euroa maksettiin elokuussa 2025, johon ei talousarviossa ollut varauduttu. DigiOne-hanke oli seitsemän kunnan oppilashallinnon järjestelmän kehittämishanke, josta Espoo irtautui Kaupunginhallituksen päätöksellä toukokuussa 2024. Espoo ja Espoon kanssa DigiOnesta irtautunut Tampere olivat hankkeen yhteistyösopimuksessa sitoutuneet vastaamaan osaltaan hankkeen kustannuksista hankkeen valmistumiseen asti sekä palvelun ylläpitomaksuista vuoden 2029 loppuun asti. Tästä syystä Espoo ja Tampere kävivät hankkeeseen jäljellejääneiden kuntien ja Kuntien Tieran kanssa neuvottelut irtautumisen ehdoista ja irtautumiskustannuksista. Sopimus irtautumisesta hyväksyttiin osapuolten välillä heinäkuussa 2025. DigiOne-hankkeen lisäksi kotikuntakorvausmenot arvioidaan ylittyvän yhteensä 1,0 milj. eurolla. Osa ylityksestä pystytään kattamaan esikunnan muista eristä.

Kaupunkiympäristön toimiala

Rakentamisen ja maakaupan suhdannetilanne on pienentänyt esikunnan ja ympäristö- ja rakennusvalvontakeskuksen lupapäätösten tuottamaa tulokertymää. Seuraavia valtuustoon nähden sitovia tuloarvioita esitetään alennettaviksi seuraavasti:

- Kaupunkiympäristön esikunnan toimialajohdon maanmyyntivoitot 22,7 milj. euroa.
- Ympäristö- ja rakennusvalvontakeskuksen maksutuotot 1,9 milj. euroa.

Tilapalvelut -liikelaitos

Sitovan tulostavoitteen ennustetaan toteutuvan 2,1 milj. euroa talousarviota alhaisempana. Poistoja kirjataan lokakuusta alkaen vuodelle 2025 ennakoitua enemmän, jolloin tulos on jäämässä talousarvion tavoitteesta.

Verorahoitus

Verotulot

Verotulojen ennustetaan kokonaisuudessa alittavan talousarvion. Kunnallisveron kertymää pienentää verovuoden 2024 negatiiviset oikaisut. Kuluvalle vuodelle valtio teki kunnallisveron oikaisun, koska viime vuonna kunnille tilitettiin liikaa verotuloja. Lisäksi verovuoden 2024 lokakuussa valmistuneen verotuksen tilitykset oikaistaan marraskuussa vastaamaan oikeita maksuunpanomääriä ja Espoon oikaisu on 11,5 milj. euroa negatiivinen. Oikaisujen sekä vuoden 2025 verotilitysten kertymän pohjalta ennustetaan kunnallisveron alittuvan. Verotuloarvioon esitetään yhteensä 29 milj. euron alennusta.

Valtionosuudet

OKM:n valtionosuuden ennustetaan toteutuvan yhteensä 6 milj. euroa talousarviossa ennakoitua suurempana. Ennuste perustuu joulukuussa 2025 saatuun lopulliseen rahoituspäätökseen, joka oli 5 milj. euroa talousarviossa ennakoitua suurempi. Perusopetuksen valmistavaan opetukseen sekä lukiokoulutukseen saatavan rahoituksen kasvu vuodesta 2024 toteutuu suurempana kuin talousarviossa ennakoitiin. Lisäksi ennakoidaan, että vuoden lopulla tehtävä lukiokoulutuksen rahoituksen korjaus vastaamaan todellisia oppilasmääriä nostaa valtionosuutta 1 milj. eurolla.

Investoinnit

Kaupunkitekniikan keskus, infrarakentaminen

Yksityisrahoitteiset hankkeet (määrärahyhmän) investointimäärärahaa voidaan korottaa tai alentaa, mikäli tuloarviota korotetaan tai alennetaan vastaavasti. Yksityisrahoitteisia hankkeita ovat maankäytösopimusrakentaminen ja Kunnallistekniikkasopimusrakentaminen, joissa kunnallistekniikan rakentaminen ja sen rahoitus perustuu yksityisen tahon ja kaupungin tekemään sopimukseen.

Kaupunkitekniikan keskuksen esityksestä yksityisrahoitteisten hankkeiden vuoden 2025 investointimäärärahaa ja tuloarviota korotettiin aiemmin 9,5 milj. eurolla. Nyt kaupunkitekniikan keskus esittää investointimäärärahan ja tuloarvion vähentämistä 5,5 milj. eurolla.

Yksityisrahoitteiset hankkeet -hankeluokassa rakennetaan Kaupunkiratahankkeen yhteydessä Espoolle tulevia rakenteita Keran ja Leppävaaran alueilla. Yksityisrahoitteiset hankkeet -hankeluokassa määrärahan vähennys johtuu Kaupunkirata-hankkeen muuttuneesta vuosienusteesta, joka on vuonna 2025 jäämässä hankkeen keväällä tekemää arviota merkittävästi pienemmäksi, johtuen urakoitsijoiden aikataulullisista haasteista. Kaupunkirata-hanke kokonaisuudessaan etenee suunnitellussa aikataulussa ja kustannusarviossa.

Tilapalvelut, uudisrakentaminen

Investointiohjelman mukaisista uudisrakentamiskustannuksista ennustetaan jäävän ajoitusyistä käyttämättä 6,4 milj. euroa. Investointiohjelman hankkeissa on vuotuisen määrärahan alituksia 9,6 milj. euroa sekä ylityksiä 3,2 milj. euroa. Investointiohjelmassa esitetään kohdennettavaksi 3,2 milj. euroa vuotuista määrärahaa Tapiolan uimahallihankkeelta seuraaville hankkeille, joissa vuoden 2025 vuotuinen määräraha ylittyvät.

- Sunan koulun peruskorjaus ja laajennus 1,9 milj. euroa
- Kalajärven päiväkotij- ja nuorisotilahankkeelle 1,2 milj. euroa
- Oittaaan uimarannan pukutilahankkeelle 0,1 milj. euroa

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 1.12.2025 § 355

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus hyväksyy seuraavat määrärahojen siirrot:
Tilapalvelut -liikelaitoksen uudisrakentamisen projektilta PRH2597 Tapiolan uimahalli siirretään vuodelta 2025 käyttämättä jäävää vuotuista investointimäärärahaa seuraaville hankkeille, joissa vuoden 2025 vuotuiset määrärahat ylittyvät:

- Projekti PRH8143 Sunan koulun peruskorjaus ja laajennus 1,9 milj. euroa

- Projekti PRH2421 Kalajärven päiväkotia ja nuorisotila-hankkeelle 1,2 milj. euroa
- Projekti PRH7727 Oittaaan uimarannan pukutilat -hankkeelle 0,1 milj. euroa
Lisäksi kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto
1
merkitsee liitteenä olevan vuoden 2025 kolmannen osavuositarkastuksen sekä tulostavoitteiden toteumatiedot tiedoksi.

2
hyväksyy poikkeamat seuraavien kaupungin tulostavoitteiden toteutumisessa:
3.1. Toimintamenojen kasvua hillitään Taloudellisesti kestävä Espoo - ohjelman ja talousarvion mukaisesti.
3.2. Investointien tulo-rahoitusaste nousee yli 100 % valtuustokauden aikana ja konsernin lainakanta kääntyy laskuun.
4.2. Yritystyöpaikkojen määrä Espoossa ja kasvukäytävillä kasvaa.
4.4. Espoo profiloituu Pohjoismaiden parhaana startup-yrityksyyden ja kasvuyritysten sijaintikaupunkina, jota tukemaan kehitämme kasvuyrityskampanin yhdessä kumppaneiden kanssa.
4.6. Nuorisotyöttömyys alenee vuoden 2019 tasolle.
7.1. Espoon kotouttaminen on tuloksellista.

3
Hyväksyy seuraavat määrärahojen, tuloarvioiden ja tulostavoitteiden muutokset:
Valtuusto
1030 Kaupunginhallitus
tuloarvion lisäys 7 060 000 euroa

Elinvoiman tulosalue
1230 Liikunta ja urheilu
Määrärahan lisäys 100 000 euroa
1240 Työllisyyden tuloksikkoo
määrärahan lisäys 7 975 000 euroa.

Kasvun ja oppimisen toimiala
3000 Esikunta ja toimialan yhteiset
määrärahan lisäys 2 312 000 euroa

Kaupunkiympäristön toimiala
4001 Kaupunkitekniikan keskus
tuloarvion vähennys, yksityisrahoitteiset hankkeet 5 500 000 euroa
investointimäärärahan vähennys, yksityisrahoitteiset hankkeet 5 500 000 euroa
4200 Ympäristö- ja rakennusvalvontakeskus

tuloarvion vähennys 1 900 000 euroa

4400 Kaupunkiympäristön esikunta, toimialajohto

tuloarvion vähennys, maanmyyntivoitot 22 700 000 euroa

Tilapalvelut-liikelaitos

Tulostavoitteen alentaminen 2 100 000 euroa

Verorahoitus

Verotulot
tuloarvion vähennys 29 000 000 euroa

Valtionosuudet
tuloarvion lisäys 6 000 000 euroa.

4
merkitsee liitteenä olevan Espoon kaupungin konserniraportin ja PKS-omistajaohjausraportin tammi-syyskuu 2025 tiedoksi.

5
merkitsee tiedoksi Taloudellisesti kestävä Espoo –ohjelman väliraportin.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Osavuositarkastus 3_2025
- 2 Konserniraportti tammi-syyskuu 2025
- 3 PKS-omistajaohjausraportti HSL ja HSY Q3-2025
- 4 Tulostavoitteet_2025_OVK3
- 5 Take Q3 2025

Oheismateriaali

- Tuloslaskelma EK OVK3_2025 Sitovat tasot
- Investointiraportti EK OVK3_2025 Sitovat tasot
- Tarkastuslautakunnan lausunto vuoden 2025 kolmannesta osavuositarkastuksesta ja konserniraportista

Tiedoksi